

hayata verilen dilekçeler!



Gündelik yaşamın hay huyu nerelerden nelerlere savurur insanları çoğu kez farkında olmaksızın. Biz eczacılar da, tıpkı diğer insanlar gibi, güne gözümüzü açtığımızda bir yığın beklenmezlerin pekala kapı ardında, sokakta bizi beklediğinin ayırında oluruz da günün hangi bilinmezleri bildireceğini ancak yaşayarak öğreniriz. Ödenecek senetler, verilecek yeni ilaç siparişleri, düzenlenecek kurum faturaları, derslik veya laboratuvarlardaki koşuşmamız gündelik rutinlerimizden bazılarıyken gazete sayfalarına iz düşmüş, televizyon ekranlarının camına yansıyan onlarca haberin veya kimseye mal olmadan sadece özel yaşamımıza gelip giriveren günlük aidiyetlerin yaşamımızı bir boyutta önemle etkilediğini hissetmişizdir. Kimi zaman sevindiğimiz, kimi zaman yerindiğimiz, üzüldüğümüz bir yığın olay. Bunların akrep ve yelkovan arasına sıkışmışlıkları ve kendimizi bu hengamenin içinde unutup gitmelerimiz. Biraz soluk almak, biraz durup nereden baktığımızı bir görmek bir yere dilekçeler verip, izin almayı gerektirmiyor. Ama yaşama karşı sorumluluklar, yaşanmışlıklara ve yaşanacaklara duyarlılık içinde olmalar başka bir pencereyi zorunlu kılıyor. İşte o nedenle böyle bir başlık seçim bu yazıya. "Hayata Verilen Dilekçeler!" Yanıtı ne olur bilemiyorum. Ama bilmek için öğrenmek gerekliliğinden hareketle kendi pencereden hayatın bir kesitini yazınsal bir algılamaya açıyorum.

Meslek dergilerine ne yazılır?

Eczacılık meslek dergilerine yazı yazma işine 1977 senesinde başladım. İlk yazım "Çağdaş Eczacılık" dergisinde "İlaçta Kalite Kontrol Sorunu" başlığı ile yayımlandı. Dergi daha o sıralar İstanbul Eczane Sahipleri Derneği ile Ankara Eczacı Odası'nın ortak yayını organı idi. Şöyle böyle 23 sene geçmiş aradan.

O gün doğanların içinde, bugün Eczacılık fakültelelerini bitirmiş veya bitirmenin sonuna gelmiş bir yığın yarıların umudu genç var. Halen de yazı yazma çabasını sürdürdüğüme göre pekala bir basın emekçiliğim bile vardır denilebilir.

Neden bunları yazıyorum diye sorulacak olursa, yanıtı, bir meslek dergisine ne yazılır sorusunu kendimden aydınlatmak içindir. Meslekle ilgili bilimsel, sosyal her türlü boyutta yazı yazılır, yazılabilir meslek dergilerine. Bugün Türk Eczacıları Birliği ve Eczacı Odalarının yayınladıkları süreli, süresiz dergiler büyük bir arşiv oluştururlar bu konuda. Ne yazılar gördüm, okudum o dergilerin içinde. Kimileri pek sıradan ve kağıda yazık olmuş dedirten cinsten. Kimileri ise gerçekten ciddi ve önemsenecek boyutlar içeren ve sadece meslek dergilerinin dar alanına hapsedilmemesi gereken. Yani eczacılık dergi yayıncılığının genel karakterini yansıtan bir iyiler ve/veya nitelik sorunu taşıyan yazılar bütünü var o dergilerin içinde.

Kendimle ilgili yazı serüvenündeki geçmişime baktığımda, zaman zaman, salt mesleki olmayı aşmaya çalışan değinme yazıları da yazmışım. Bunlara deneme diyemedim, çünkü edebi anlamda öyle değiller. Hem geneli harmanlamaya çalışıp ve hem de kıyısından yine mesleki içeriğe bağlamaya çalışırsanız, böylesi denemelere "değinme" demek daha doğru oluyor galiba. Bütün bunları yazmamın ikinci nedeni de, bu sefer de yine bir "değinme denemesi" yapmak istemem.

Ülkenin sonbahar-kış gündeminden yola çıkarak "iktisadi, içtimani ve siyasi meseleler" hakkında şöyle bir küçük tur atmak ve belki de bunları yine mesleklikle bitştirerek bir sonlandırmak iyi bir kafa jimnastiği olabilir. Yani aslında hepimizin çok sık ihtiyaç duyduğu ve her daim sırası olan bir jimnastik.



Zurnada peşrev olmaz veya Şimdi sırası değil.

Her daim sırası olduğuna inandığım bu jimnastiğe Çetin Altan'ın bir yazısı ile başlamak istiyorum. Bu yazı "Zurnada Peşrev Olmaz" başlıklı yazılarının içinden bir seçme. Ve yani benim de meramımı pek bir güzel anlatıyor. Hadi gelin beraber okuyalım!

Şimdi sırası değil !!!!

Bilmiyorum siz istediklerinizi "sirasında" yapabildiniz mi? Ben hiç yapamadım.

* *Küçükken anneannem cebinde taşıdığı bir tomar anahtarla kilerdeki dolapları açtığı zaman, canım pestil isterdi. Bilirdim sapsarı kayısı pestilleriyle, karamış mor erik pestillerinin hangi dolapta olduğunu. Anneannem: "Şimdi sırası değil, birazdan yemek yiyeceğiz", derdi. Yemekten sonra ise yavaş yavaş herkes öğle uykusuna yatar. Şayet "Belki sırası gelmiştir" diye yine pestil istersem, Anneannem: "Şimdi sırası değil. Bak herkes yattı. Sen de yat. Ondan sonra..." derdi. Öğle uykusundan sonra pestil istediğim zaman da cevap yine aynıydı: "Şimdi sırası değil. Aç kamına dokunur. Nerdeyse akşam oluyor. Birazdan yemek yiyeceğiz..."*

Bir türlü sırasına rastlatamamıştım pestil istemeyi.

* **Bir gün babam boş bulunup bana iki cam ağacının arasına, kolan vurdukça göklere uçacak bir salıncak kurmayı vaatmişti. Ama bir daha bu vaadini hiç anımsamaz göründü.**

İkide bir anneme gider: "Haydi söyle babama, salıncağı kursun", derdim.

Annem: "Şimdi sırası değil, başı ağrıyor," derdi.

Baş ağrımazsa gazete okuduğu için salıncak kurmasını istemenin zamanı değildi. Gazete okumuyorsa banyoya gireceği için...

Salıncak istemenin de bir türlü sırasını getiremedimdi.

* *Yaz günleri bahçe kapısının önünden, "Vişnee kaymak" diye bağırarak dondurmacılar geçerd. Koşa koşa içeri gelir: "Dondurma alayım mı," diye sorardım. "Şimdi sırası değil," derlerdi.*

Birlikte çocuk dergilerinin bulmacalarını çözmeyi önerirdim: "Şimdi sırası değil," derlerdi.

Bir şeytan uçurtmasının kuyruğunu bile yapmaya yanaşmazlardı: "Şimdi sırası değil," derlerdi.

* **Okulda öğretmen ders anlatırken, aklıma gelen bir şeyi sormak için parmağımı kaldırırdım. Öğretmen bir süre görmezlikten gelirdi parmağımı. Kolum yanlış yere dikilmiş fasulye sığı gibi öyle havada kalırd. Sonunda öğretmen: "Şimdi sırası değil, indir bakayım parmağını aşağıya," derdi.**

* *Etüdlerde gizli gizli roman okurken de, bir müdür muavini basıma dikilir: "Şimdi sırası mı roman okumanın, kapat onu da dersine çalış," derdi.*

* **İlk yazdığım yazılara da yazı işleri müdürleri aynı gerekçeyle karşı çıkmışlardı: "Şimdi sırası değil bunun," diyorlardı.**

Alt tarafı yazdığım da neydi. Başka demokrasilerde olduğu gibi Türkiye'de de bir Komünist Partisi'nin kurulması gereğinden söz ediyordum.

* *Piyaslar için de aynı itirazı çok duydum: "iyi ama şimdi sırası değil..."*

* **Aşık olduğum zamanlar yemekte, yahut yürürken, yahut otururken, canım birden öpüvermek isterdi yanımdaki sevgiliyi. Kursağımda kalırdı arzum. Bir el, vagon tamponu gibi yavaşça iterdi yüzümü: "Hişşt yapma, şimdi sırası değil,"**

* *Parlamentoda konuşurken de sık sık bağırırlardı: "Amma yaptın yahu, şimdi sırası mı bunun?"*

* **Velhasıl hiç bir şeyin sırasını tam getiremedim. Ama sırasız mirasız bir şeyler yapmaya çalıştım kendimce. Bir şey yapmak için sırasını bekleyenler ise, genellikle hiç birşey yapamadılar.**

Öteden beri aklıma takılıp kalmıştır, bir şeyi yapıp yapmanın sırası" nı kimin saptadığı...

Ve kendimce şöyle demişimdir:

Bir şeyi yapmanın sırası, onu yapmak istediğin andır. Zaman ayarını ters kullanmışsan zaten toz olur gidersin. Yok ters kullanmamışsan, "şimdi sırası mıydı...." diyenlere uzaktan nanik yaparsın. Sirasında mı doğup ölüyoruz ki, her şeyi sırasında yapabilelim... Başarırsan "sırası", başaramazsan "sırası değildi" oluyor ve insanlık böyle bir çalkantı içinde akıp gidiyor..

Çetin Altan

Zurnada Peşrev Olmaz



İşte şimdi bu yazının da sırası olup olmadığına bakmadan, yazının iç sırasında ilk değinmeye Thilda Kemal'in ölümüyle başlamak istiyorum.

Thilda Kemal

Yaşar Kemal'in can yoldaşı 18 Ocak 2001 tarihinde vefat etti. 19 Ocak'ta da cenazesi Teşvikiye camiiinden kaldırılmış. Thilda, Muş kökenli bir ailenin kızı imiş. Dedesi Abdülhamit'in saray hekimi. Anne ve babası İspanyol göçmeni İstanbullular. Gazetelerde fotoğraflar var camii avlusundan. Bir tanesi namaza durmuş Yaşar Kemal'i kareliyor. Bir diğeri Pınar Selek'le öpüşen, onun taziyelerini kabul eden bir resim. Pınar'ı aşığılarda daha sonra anlatacağım...

O resimlerin altındaki yazılarda törene katılanların adları, adları ve adları... Aydın, yazar, çizer, sanatçı her soydan ve boydan insanlarımızın bir resmi geçidi var o siyah puntolar içine dizilmişlikte. Tanıdıklardan kimler var diye baktım. Benim gibi pek çoklarımızın tanıdığına inandığım bütün insanlar tastamam oradaymış. Bir an içim buruldu. Keşke orada olsaydım diyeyişe. Doğrusu Yaşar Kemal beni tanımaz. Thilda Kemal de, beni tanımazdı da, ben onu ne kadar tanıyordum diye şöyle bir usa vurdum. Ne de az biliyormuşum diyeyişe hayretlere düştüm. Galiba yaşam bir girdapki, hep kendi eksenlerimizdeki o su deliklerine kapılıp gidiyoruz.

Sonra haberin devamını okudukça ne yalan bir kaç damla göz yaşı, göz pınarlarımdan yuvarlandı gitti. Zülfü Livaneli'nin bir yazısından aktarma bir pasaj yer alıyor haber içinde ve Yaşar Kemal'in veda anını anlatıyor. Haber şöyle,Thilda'nın ölümüyle yıkılan Yaşar Kemal, eşinin soğuk alnını son kez öptü ve "Thilda'cığım, sevgilim. Sana teşekkür ederim. Yaşadığımız bu güzel hayat için sana teşekkür ederim sevgilim. Korkma, sakın korkma. Biz namuslu bir hayat sürdürdük" dedi. Kemal'in bu sözleri, doktor ve hemşirelerin gözlerinin dolmasına neden olurken, ünlü yazar kendi kendine, "Duydu beni! Eminim söylediklerimi duydu" diye konuştu.....

Nedenmi Thilda'yı andım burada kendimce? Yaşar Kemal gibi koca çınarın meğerse yetiştiği ve dimdik ayakta durduğu bahçeymiş Thilda. Onun eserlerini yabancı dillere çeviren, bu ülkenin bir kültür sembolünü dünya insanı haline getiren bahçenin has toprağıymış meğersem Thilda'cık. Ve ne yazıkki,



pek çokları gibi bende, hemen neredeyse bütün değerlerimizi yitip gittikten sonra tanıma, algılama, öğrenme sırasında bir değişiklik olmadan, onu da ancak öyle, yani öldükten sonra tanıdım. Ve bu duyguları, bu satırları okuyanlarla paylaşmak istedim. Çetin Altan'ın yazısından hadi bir alıntı daha yapayım.

Şimdi sırası değildi Thilda.

Cemal Hakkı Selek, Alp Selek ve Pınar Selek

Bu başlıktaki üç kişiden sadece birini şahsen tanıyorum. İzni olursa, dostuyum diyebilirim. Gönül beraberliğim var. Dünyaya bir ve aynı cepheden baktığımızın tadını yakaladık hep konuşmalarımızda.

Geçtiğimiz Şeker Bayramı sırasında gazeteler çok yazdı, çizdi, televizyonlar gösterdi; Pınar Selek kim diye. Neden medyanın ilgi odağıydı Pınar? Herkesin eminim bilgisi oldu gazete ve televizyonlardan. Şimdi, bir de ben aktarmaya çalışayım nisyan ile malül olan hafılamıza bir iz düşsün diye.

Pınar, benim arkadaşım Avukat Alp Selek'in kızı. Sosyolog ve 26 yaşında. Eczacılık okusaydı, öğrencilerimden birisi olabilecek yaşlarda. Bu Selek ailesi Türkiye'nin güzel insanlarından oluşmuş ailelerinden birisi. Dede Cemal Hakkı Selek 1960'lı yıllarda Türkiye İşçi Partisi kurucusu. Yiğit, aydın, emekten yana bir insan. O sıralar, oğul Alp Selek de partinin İstanbul il başkanı oluyor. Türkiye'de emekten yana olmak, yoksuldan yana olmak, sosyal refah ve adalet peşinde olmak 20. yüzyılın o dönemlerinde (hala da öyle ya!!) kolay değil. Dede Selek ve baba Selek o dönemlerde toplumuna karşı sorumlu aydın tavırlar almaktan içeri giriyorlar. Sonraları Dede Se-



lek TIP'ten milletvekili seçilip TBMM'sine de giriyor. Yanlış hatırlamıyorsam 1990 ların ortalarında öldüğünde Alp Selek'e bir mektup yazıp babasıyla ilgili duygu ve düşüncelerimi paylaşmışım. Ama menzile ulaşmadığı için de Selek'lerle paylaşmamışım. Mektup bir yerlerdeydi; atmamışım, biliyorum. Ve işte onu buldum ve çıkardım. Alp Selek'e nedense (?) postalamadığım o yazıyı işte şimdi burada satır aralarına koyuyorum ve bir gecikmişin, hiç olmamıştan daha evla olduğunu kendi, kendime hatırlatarak.

Alp Selek'le tanışmamız eczacılık meslek işleriyle ilgili oldu. 1980'li senelerde. O İstanbul Eczacı Odası hukuk danışmanı olmuş, bense Ankara Eczacı Odası Çağdaş Eczacılık kadroları içindeyim. Çeşitli nedenlerle ve kereler beraber olduk. Konuştuk, dert-

bablığı var ve bizler kendilerimizden başka etraflarımızda/etraflarında kimler var, ailelerimiz/aileleri kim bilmiyoruz. Yani yaşamda insani boyutlar tutturmaya çalışırken, boyutun kendimize dönük yüzlerinde ne denli duyarsız veya cahil olarak davranabiliyoruz.

Pınar, sosyolog. Yani onu tanımaya gazete sayfalarında başladıktan sonra, öyle olduğunu öğrendim. Yazılıp, çizildiğine göre sokak çocuklarının sorunlarıyla ilgileniyor; 3. cinsel kimlik denilen travestiler, bedenlerini mal etmek ve satmak zorunda bırakılan sokak kadınları ve onların tümünün yaşamlarının sosyal boyutları Pınar'ın ilgi ve çalışma alanı. Ve Pınar bunları kendi kurduğu bir atölyeden izlemeye almış. Yine Kapalıçarşı olayından önce Güneydoğu'da sürüp gitmekte olan savaşın nedenlerini anlamak ve taraflardan birisi olan Kürt kimliği ve onların PKK saflarında olanlarını tanımlamak üzere bir sosyolojik çalışma planlıyor. Bunlar yöneticiler tarafından tabii öyle kolay içe sindirilir gibi gelmiyor.

Uyarılar vs. oluyor. Zaten Selek ailesi mim konulmuş bir aile. Ve Kapalıçarşı girişinde bir gün bir bomba patlıyor. Tarih 08/07/1998. Sonrası düzmece raporlar vs. ile Pınar bombalamayı yapan 7 elebaşından birisi olarak gözlem altına alınıyor. Ve hapisane günleri başlıyor. Dava halen devam ediyor.

Baba Selek'in baştan beri savı, polis bomba uzmanlarının da teyid ettiği gibi olayın gaz tüpü patlaması ve Pınar'ın herhangi bir örgütle ilgisinin olmadığı. Sonunda üniversiteden bilimsel sorumluluğa sahip 3 hocanın kaleme aldıkları bilirkişi raporu ile yeni bir sona varılıyor ve Pınar'ın örgüt işi bomba patlamasının ardındaki gerçek nedenin bir tüp gaz patlaması olduğu belirleniyor. Şimdi Pınar salıverilmiş vaziyette ve dava devam edecek; muhtemelen takipsizlik kararı ve beraatla da sonuçlanacak. Ancak 2-2,5 yıllık bir hapislik ve gençliğin içine yerleşmiş acılarla ve buna ilişkin deneyimlerle beraber. Belki bir başka yazıda ve bir gün bu konulara tekrar değinme fırsatım olur, bu işler bu ülkede neden böyledir diye. Dileğimse, böylesi yazılara ve değinmelere gerek kalmamış çağdaş hukuk anlayışının ve sosyal adaletin olduğu bir Türkiye'de hep beraber yaşama özlemidir.

II.10.1996/Ankara

Değerli Dostum Sayın Alp Selek,

Babanız büyük insan Sayın Cemal Hakkı Selek'in yeri doldurulmaz kaybını gazetelerden öğrendim. Acınızı sizle, Selek ailesi ve yakınları ile paylaşmak istiyorum.

Babanızı yakından tanımak fırsatım ve şansım olmamıştı. Ne varki bu ülkenin tarihinden biraz haberdar olmaya çalışan bir insan olarak ve onu Türkiye İşçi Partisi'nin Genel Sekreteri, bir sıra üyesi ve milletvekili olduğu dönemden Meclis'teki bir yurtsever, demokrat sesi olarak bundan böyle de hep hatırlayacağım.

Sayın Ataöv'nün bugünkü Cumhuriyet Gazetesindeki yazısı böylesi önemli insanların nasıl onurlu bir yaşamın omurgası olduklarını bizlere bir kez daha öğretiyor. Bu öğretmenlerden öğreneceğimiz daha çok şeyler vardı. Ve bir yüzyıla yaklaşan bir yaşamdan sonra onun kaybı yine de çok erken oldu.

Duygularım, düşüncelerim sizlerle beraber. Selek ailesine esenlikler dilerim.

Nurettin Abacıoğlu

leştik ve rakı da içtik. Alp Selek, İstanbulluların Alp abisi idi. Herkesin de yakını, abisi, dert ortağı oldu. Kızı Pınar'ı ancak Kapalıçarşı bombalanması diye adli tarih kayıtlarına geçen bir olayda tanımak fırsatını buldum. İşe bak, ortada ve serde bunca senenin ah-

ra tekrar değinme fırsatım olur, bu işler bu ülkede neden böyledir diye. Dileğimse, böylesi yazılara ve değinmelere gerek kalmamış çağdaş hukuk anlayışının ve sosyal adaletin olduğu bir Türkiye'de hep beraber yaşama özlemidir.





Pınar olayı ile kesişen bir başka tarihi olay da, hem o günlerde çok sıcak olarak ve hem de şu sıralar sürüp gidiyor. F tipi cezaevi ve koğuş değil hücre uygulaması olarak adlandırılabilen bir ceza sistemine karşı cezaevlerinden ölüm oruçlarıyla direniş geliyor. Önce karşılıklı iknaya dayandırılmaya çalışılan diyaloglar ve sonrasında ceza ve tutuk evlerine yapılan baskınlarla insanların der des edilmesi. Bu arada yanan, yakılan ceza evleri; kendilerini yakan mahkumlar (en azından böyle aktarıldı basında) ve mutsuzluk, umutsuzluk, acı, kan ve gözyaşına bulanmış bir Türkiye gündemi. İnsan bilinçlerinin açık, örgüt bilinçlerinin kapalı olduğu ve devletin otoritesinin tümüne galebe çaldığı bir ortamda, Pınar, olayların yukarıda resmedilen karelerinin bir kısmını da yaşadı o tutuk evlerinde tahliye olmadan evvel.

Birgün tarihsel ve sosyal olarak bu olaylar tekrardan mercek altına alındığında, bu satırların yazarının bu gözlemleri acaba yaşanan günlerin içinden süzülüp gelen "şimdiye ait güncelin kırıntıları" olarak yer alabilirmi, bilemiyorum.



Kod adlarını ezberlediğimiz operasyonlar ve toplumsal kirlilik.

Biz Ankara'lıların, 1970 li senelerin başından, 1980 li senelerin ortalarına kadar algılayabildiği galiba bir tek kirlilik vardı! O da hava kirliliği idi. Koca başkent ve başkentliler öyle günler geçirdik ki, havadaki kükürt oranı ve diğer gazların yoğunlaşmasına bağlı anonslarla evlerimizde oturmak zorunda kaldık. Arabalar tek, çift sayılarına göre trafiğe çıkar oldu. Ve hep bu kirliliği konuşup durduk. Galiba büyük çoğunluk o hava kirliliğinin arkasındaki, çevreyi, doğayı ve sonuçta insanı katledip götürülen gerçek kirliliğin asıl suretini uzun yıllar fark etmekte zorlandı. Fark edipte, dilendirmek isteyenlere ise "Şimdi Sırası Değil" hiza istikametleri gösterile gösterile bugünlere ulaşıldı.

Önce "Anayasa'yı bir defa deldirmekle bir şey olmaz" a alıştırmaya çalışıldı toplumu. Sonra da alışmanın koşulunun "Benim memurum işini bilir" mantığında yattığı söylemsel olarak reklam edilmeye başlandı.

Erdemlerin akılsızlık ve işbilmezlik olduğu; köşe dönmenin, sırta, omuza basmanın ve hangi cep bulunursa, o ceptekinin hortumlanmasıyla işbiricilikle özdeşleştiği aşılarmaya çalışıldı topluma. Bunun evrensel bir yaklaşım olarak globalleşmeyle bitiştiği de bir karikatür, kara mizah gibi bilgilere aktıldı ve böylesi bir sosyolojik evreleşme yerleşti günlük yaşamımıza. Bu soysuzlaşmanın adını da koymakta gecikmedi mucitleri. Ulusal aydınlanmanın kurucusunu rozet ettiler her yapılandı. Kemanını ağlayarak çalan Nadir Nadi bir gün bir kitap yazdı o sıralar; adını da "Ben Atatürkçü Değilim" koydu. Bu o rozetçilere bir inattı. Alışamadığımızın bir haykırmasıydı. Heyhat bu günlere vardık!



Vicdani inaçlarımızın üstüne bezirganlarınca ketler vuruldu. Düşüncelerimizin üstüne hapishane kilitleti getirildi ve kirlilikten korunma bazılarımız için örtünme sorunsalına indirgend. Sistem kendi canavarlarını, kan emicilerini, börtü ve böceklerini kendi içerisinde çoğalta çoğalta bu günlere yüründü ve terörün, taassubun (bağnazlık), sosyal adaletsizliğin yakıcı acılarıyla harmanlandı insanlarımız.

O örtünme sorunsalını yaşayanların ve bunu dayatarak, takiye yaparak yaşatanların bağnazlıklarının kökeninde çıkarın olduğunu, alışkanlıkların bulunduğunu, cahillik köklerine tutunduğunu ve korkunun bunların tümü üstüne kol kanat gerdiğini öğrendik. Bir gün takiyecilerin yüksek katları yönetme erkine erişip, devletin zirvesine tırmanabildiklerini ve bundan güç alarakta, vicdani özgürlüğün tekelinin kendi bağnazlıklarının aidiyetinde olduğu sanısına kapıldıklarını içimiz sızılarak izledik. Hele daha acısı, bu takiyecilerin masallarını yutan kimi transformasyona uğramış aydınıkların, demokratiklik adına vicdani özgürlükleri çeşitli mezhep ve tarikatlara ikram etmekte bir beis duymadıklarını da belleklerimiz istemese bile kaydetti. Bu arada rozetçilerin arasından "rozetçi takiyeci" ler de çıktı. Erkanla beraber camilerde namaza durmak bir dönemin Ankara modası haline geldi. Hele ki üniversite hocalarının bu işteki yarışmaları dudakları uçuklatacak boyutlara ulaştı.

Çok partili ve seçimli demokrasimizin içinden çıkan seçilmişlerimiz, prensler yarattılar; dükalklar kurdular seçenlerinin üstünde. Onların dışından, tırnağından arttırdıklarını kendi servetleri yapıp yağmaladılar, sonra da yurtdışına kaçtılar. Hesapsız, sorgusuz, sorumsuz bir asude yaşamı hep kendilerine değer buldular.

Bu cadılar masalının yeni bir seyirliğini yaşıyoruz şu sıralar. Masalın sonuna geldikçe Uğur Mumcu'lar gibi güzel insanlarımızı, Sivas'ta olduğu üzere onlarca aydınımızı yakıp, öldürerek, sosyal dengelerin çivisini çıkarıp, insani değerlerimizin payandalarını yıkarak ve sonuçta birbirimizi birbirimize kırdırarak bitirmenin sonuna yaklaşıyoruz. Yani toplumsal kirliliğe ulaşmanın ve mağandalaşmanın en acımasız biçimini yaşıyoruz.

İrticai faaliyetlerin en hunharca ve soykırma dönüştürmüş biçimlerini kazılan ev mezarlarda şok üstüne şok yaşayarak öğrendik. Terör denilen olgunun

ve insanlarımızı birbirine kırdırın yaşanmışlıkların arında uluslararası rant koşullarının yapıldığını anladık. Düğmeye basmayla başlayan olayların, onbinlerce cana mal olduktan sonra düğmeye basmayla durdurulabildiğini öğretici biçimde algıladık. İşte Kapa-lıçarşı olayı da böylesi bir senaryonun bir film karelik sahnesinden başka bir şey değildi ve onu da böylece bildik ve öğrendik. Bankalar operasyonu gündeme geldiğinde yutkunarak ve gözlüklerimizi, gözümüzde bir kez daha düzelterek filmi daha da heyecanla izlemeye başladık. IMF den beklediğimiz ve üretenleri daha da fazla yoksulluğa itmesi karşılığı verilecek taze paralardan daha da fazlasının nasıl bankalardan gece karanlıklarında hortumlanıp özelleştirildiğini adeta çaresizlikle seyrettik. Enerji ihaleleriyle ilgili operasyonlar, hortumlananların, Ankara'nın geceleri üç buçuk sokak lambasını söndürmekle karşılanamayacak derecede inanılmaz boyutlara vardığını gösterdi. Ve operasyonları, casus filmi izler gibi kod adlarıyla belleklerimizde kayıyoruz. Kirlilikten arınmak için hem bireysel ve hem de toplumsal bir seferberliğe gerek olduğunu gün be gün daha iyi kavırıyoruz. Ve masal bitmedi; kabus sona ermedi ama artık uyanmak istiyoruz. Bir ışığı tek tek ve toplumsal olarak yakmamız gerektiğinin bilincine daha fazla varıyoruz.

Anlatılanların eksigi çok, biliyorum. Daha çoğunu yazmaya gerek varmı okuyana bırakıyorum. Anadolu'nun güzel coğrafyasının ve toplumsal yapısının bir gün düzlüğe çıkmasının da börtüleşmeye, böcekleşmeye rağmen emeğin ellerinde mutlaka şekilleneceğine inanıyorum.

Nur Işık Boyacıgiller

Aradan bir yıl geçti. Boyacıgilleri 30 Aralık 1999 günü yitirdik. 31 Aralık'ta da O, ışığa doğru yola çıkışında yakınları, sevenleri ve dostlarıyla son kez vedalaşarak uğurlandı.

Kurucusu olduğu EDAK, onu bu yıl 6 Ocak'ta düzenlediği bir toplantıyla andı. İzmir-Sabancı Kültür Merkezi'ndeki toplantıya İzmirli ve İzmir dışından gelen eczacılar, can dostlar koşarak geldiler, tüm salonu doldurdular ve beraber yeşerttikleri ortak ülkeleri



kooperatifçiliğin bu unutulmayacak öncüsünü çoşkuyla ve ileriye bakarak alkışladılar.

Ankara Eczacı Odası Yönetim Kurulu, benim bu toplantıda Odayı temsil etmemi istemişti. Ben de büyük bir onur duyarak toplantıya katıldım. Ege Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Erçin Erciyes, Tüm Eczacı Kooperatifleri Birliği Başkanı Saait Yücel, Ankara Ecza Kooperatifi Başkanı Atila Uzgören, Bursa Eczacı Odası Başkanı Kemal Yenikale ve eşi ile toplantı sırasında beraber olduk. Ayrıca, uzun zamandır görmediğim dostlarla karşılaşmak da gecenin buruk hüznü ve sevinci sarmalında yaşanabilecek ayrı bir boyuttu.

EDAK Başkanı Vecihi Özerdemli kısa ve özlü bir konuşmayla toplantıyı açtı. Sözlerin değil eylemin ve çalışmanın ışık'ın adına yakışacağını ve bundan böyle de bu yolu izleyeceklerini ve her yıl benzeri anma toplantıları düzenleyeceklerini söyledi.

Güzel Sanatlar Fakültesi Tiyatro Bölümünün de katkısıyla fotoğraflar ve slaytlarla bir özgeçmiş sunumu yapıldı. Bu sunuma konu olan metin sadece bir özgeçmiş değil, bir dünyaya bakışı yansıtması bakımından son derece özgündü.

Sonrası, İzmir Senfoni Orkestrası yaylı sazlarından oluşan Oda Orkestrasının verdiği konserle devam etti. Konser sırasında Kartal Akıncı'dan dinlenen solo keman ve soprano Birgül Su Arıç'ten arylar ayrı bir zenginliği içeriyordu.

Toplantıyı Sevgili Asuman Boyacıgiller ile yan yana izlemek de anılarımda ayrı bir yer tutacak.

Qua vadis ?

Qua vadis Latince bir cümlecik. Nereye, hangi nokta veya dereceye doğru gidiyorsun? Anlamında kullanılan bir ifade. Galiba yukarıda anlatılanlardan sonra kendi kendimize de sorulabilecek en doğru soru gibime geliyor.

Bu dergide Prof. Dr. İzzettin Önder'in ekonomik ve toplumsal değerlendirme bakımından kaleme aldığı yazı ve bu yazıda da buraya kadar ifade edilenler harmanlandığında "qua vadis" için verilecek en doğru yanıtın özünde bir sistem sorunsalı tartışması olduğunu kavramaktan geçiyor.

İktisadi bakımdan sistem sorunsalı ile ilgili tartışma "sistemin yeniden kendisini üretme sürecinin özellikleri" nin tartışılması çerçevesi ile ilgilidir. Bu konuya, ilacın ekonomi politikası ile ilgili daha önce yayımlanmış iki yazıda değinmişim. Bu yazılarda öz olarak ifade edilen temel kavram şu şekilde idi:

"Genel olarak metaların ve özel olarak da ilacın büyüklüğü ve toplumsal niteliği, bireysel olarak gerekli emek süreci tarafından değil, toplumsal olarak gerekli emek miktarı tarafından, yani herhangi bir metanın üretimi için "var olan normal toplumsal üretim koşullarında ve emeğin toplumsal olarak ortalama yetenek ve yoğunluğu düzeyinde" gerekli emek süresi tarafından belirlenir. Toplumsal gerekli emek süresi, aynı zamanda, sistemin yeniden kendisini üretme koşullarını da içinde özümser.

Bu çerçeve içerisinde, ilacın sağlık hizmetlerine katılım biçimi yönünde, sağlıklı iş gücü kaynaklarının korunması ve bozulan sağlığın yeniden ikamesiyle sistemin toplumsal ve ekonomik anlamda yeniden kendisini üretme sürecinin sağlanması kriterleri temel özelliklerdir (1, 2).

Yani özünde sorun sistem sorunudur. Anamalcılığın, tekel yoğunlaşması sürecini yeni bir biçimsellik ile yaşadığımız bu evrede, sistemin adını ve reçetesini globalleşme olarak veriyor kimi iktisatçılar ve uygulayıcıları olan siyasiler. Çok Taraflı Yatırım Anlaşmaları (Multilateral Agreement of Investment-MAI) ile uluslararası şirketlerin ekonomi ve siyaseti yönlendirmesine ülke yönetimleri açılıyor. Bu yönelim, piyasa ekonomisi olarak adlandırılıp özelleştirmeleri içeriyor, dayatıyor. İşte enerji politikalarından, bankacılık ve para politikalarına kadar yolsuzluk ve soysuzlukların perde arkasındaki inanılmaz rant kavgasının temelindeki özü bu sistem sorunsalıdır.

Qua vadis'in cevabı yoksa bellimi?

Sandalyemde Özgürüm

Onur Atasayar'ı tanır mısınız? Olsun, tanımıyorsanız bile ben size onu tanıtmak istiyorum. Bu delikanlı benim arkadaşımdır. Evlerimiz bitişik. Pencereden, balkondan birbirimizi görmek fırsatı var. Ama onu pencerede gördüğümü hatırlamıyorum. Geçenlerde ilk şiir kitabı yayımlandı. Kitabın adı "Sandalyemde Özgürüm". Ve ben onu ilk kez gönül pen-



ceresinden gördüm. Bir solukta yazdıklarının tümünü okudum ve bu yazıya onu da eklemek üzere bilgisayarın başına oturdu.

Annesi bir meslekdaşımız; babası saygı duyduğum bir dost ve Emre, Onur'un kardeşi genç bir delikanlı. Bu güzel ailenin büyük oğlu Onur bakın kendi özgeçmişinde neler söylüyor.

"1976 yılında Aralık ayında Ankara'da doğdum. Doğuma bağlı nedenlerle ve bir sürü olumsuzlukların üst üste gelmesiyle, sağlık açısından ciddi sorunlar içinde büyüdüm. Çok küçük yaşta başlayan tedavim değişik biçimlerde bugün bile devam etmektedir.

O dönemlerde, rahat oturamayan, kalem tutamayan ve kolay konuşamayan, tekerlekli sandalyede ki bir çocuğu ilkökula da kolayca almadılar. Ailemin savaşımlı sonucu başladığım Çankaya İlkokulunu 1989 yılında bitirdim. İlkokul dönemindeki öğretmenlerimin artan ilgi ve desteğine yürekte teşekkür ederim.

1990 yılında Ankara Olgun Koleji'nde ortaokula başladım. Bu arada iki önemli ameliyat geçirdim ve eğitime iki yıl ara vermem gerekti. Bu okulun kapanması üzerine Özel İlkem Lisesi'ne devam ederek 1997 yılında bitirdim.

Liseyi bitirdikten sonra, yüksek öğrenime devam etmem mümkün olmadı. Çünkü bir yardımcı ile devam etmeyi düşünmedim.

Bugün en büyük uğraşım bilgisayarım ve kitaplarımdır. Şiirlerim de bu dönemin ürünleri olarak ortaya çıkmıştır."

Onur doğuma bağlı nedenlerle bedensel işlevlerinden yoksun olarak dünyaya gözünü açtı. Bebekliğinde emekleyemedi. Çocukluğunda özgürce koşup oynayamadı ve arkadaşlarıyla zıplayamadı. Delikanlılık çağında tekerlekli sandalyesinin kısıtlı olanaklarıyla bile nasıl özgür olunabildiğinin ilk ürünlerini vermeye başladı. Onun dünyası kitaplardan, bilgisayardan içimizin evrenine kapılar, pencereler açan bir özgürlük yolu.

Kitabın başında doğrudan okuruna bir sesleniş var. Diyorki, "Bu şiirlerim ilk çalışmamdır. Hiçbir iddiası olmayan, yalnız gönlümün sesini kağıda döktüğüm dizelerdir. İstedğim bu şiirleri okuyanların, şiir sanatı

açısından değil, düşüncelerin ve duyguların kağıda dökülmesi açısından değerlendirmeleridir.....".

Arkadaşımın çabaları gerçekten önemsenmeye değer ve görülüp, fark edilmesi gereken yaşama bir merhaba deyiş. Kalem tutamayan, sandalyede oturamayan, konuşmakta çok zorlanılan günlerden nereye gelindiğinin bir özeti gibi bu şiirler. Gidilemeyen ve ulaşılamayan bir fiziki dünya evreninde düşünsel ve sanatsal bir iç zenginliğin, insan gibi insan olma gayretinin ve güzelliğinin, o içsel mekanlardaki görkemli bir ayakta duruşunu ve yürüyüşünü gördüm onun satırlarında.

Server Tanilli Hoca, kurşunladıktan ve yürüme yeteneğini kaybedip yaşama tekerlekli sandalyesinde ikinci kez merhaba dedikten sonra, verdiği eserlerinde sanki içsel birikimini ve insanı evrensel doğru taşıyan aydınlanmacılığını daha da artırmış gibi gelir hep bana. Yani o simgesel olarak insanı insan boyutunda tutturabilmenin bir maraton koşuculuğunu daha da soluklu yapar olmuştur tekerlekli sandalyesinde. Teorik fiziğin çağdaş ustalarından birisi olan Hawkins'e bedeni, sadece ve ancak kafasını üstünde tutabilen bir uzantı gibi destek verebilmektedir. Ama bedenine rağmen sahip olduğu o kafa, astrofiziğin en zorlu ve sorunlu alanlarından birisi olan zamanı keşfetmekte en küçük bir zorluk çekmemektedir. Ne demeye mi getiriyorum. Arkadaşım Onur'u neden böyle bir gelecek beklemezsin. O gelecek onun kafasının içindeki evrende. Belki onu bir gün, toplumun yakından tanıdığı iyi bir yazın, sanat adamı olarak selamlayacağız.

Onur, pencerimin karşısında senin penceren var. Görüyorum orada hep ışık yanıyor ve sen çalışıyorsun. Tıpkı Dağlarca'nın bir şiirinde dediği gibi,

"Haydi,

bulunulan yerden başlamak..."

İyi Eczacılık Uygulamaları (mı?) / Bu işin neresindeyiz?

Zurnada peşrevin olmayacağı benim icadım değil. Çetin Altan bu konuda tüm ustalığını konuşturuyor. Ben de benzeri birşeyler yazabilirim diye Thilda Kemalle başladım ve birden kendimi nerele-

20



re yuvarlanmış buldum. Hayatın eczacılık dışı penceresinden görebildiklerime ek, bir de eczacılıktan bir resim koyup bu yazıyı noktalamak istiyorum.

Bu sefer yazacaklarım, iyi eczacılık uygulamaları konusunda nasıl da sınıfta kaldığımızı dair bir gözlemin, deneyimin aktarılması olacak. Türkiye'deki sağlık sistemsizliğinin ve bununla koşut mesleki bilgisizliğin ne boyutlarda seyrettiğini dillendirmek işler acısıdır. Artık ne kadar iğne ve çuvaldız varsa kendimize baktırmak vaktidir ve hatta gelip, geçmektedir bile!

17-19 Kasım 2000 tarihinde Bursa-Uludağ'da, Bursa Eczacı Odasının ev sahipliğinde 32. Dönem 2. Bölgearası toplantı düzenlendi. Yoğun bir gündemi içeren bu toplantıya, Ankara Eczacı Odası olarak Yönetim ve Denetim Kurulu üyeleri ile Büyük Kongre Delegelerinden oluşan 10 kişilik bir heyetle katıldık.

Bu dergide toplantının gündemi ile ilgili bir haber var. Toplantı tutanakları TEB tarafından yayımlandığında da konuşulanlar hakkında meslek kamuoyunun bilgisi olacak. Benim burada hikaye edeceğim kısım ise toplantı gündemine ait olmayan ve ne yazık ki, toplantı gündemi içerisinde cerayan ettiğinden, gündemin birden baş köşesine oturan bir olay. Bu olayın insani boyutu üzücü olmakla beraber, mesleki boyutu daha da düşündürücü ve acı vericiydi.

Uludağa gidenler bilir; otellerin ve kayak merkezlerinin bulunduğu bölge taksi veya araba ile şehirden 45 dakikalık bir mesafede. Yol aslında kilometre olarak uzun değil; fakat son derece virajlı ve yavaş gidilmesi gerekiyor. Karın, buzun olmadığı zamanda şehre böylesi bir zamansal uzaklıkta olan kayak merkezine ulaşım karlı, buzlu havalarda daha da artıyor kuşkusuz.

İşte Uludağ toplantısı böyle bir merkezde, Ağaoğlu My Resort Otel'de düzenlenmiş. Bursa Eczacı Odası sıcak bir evsahipliğiyle bütün meslektaşlarını memnun etmeye çalışıyor. Herkese güleryüz ve yakın ilgi gösteriyor. Otel yeni, bir sürü yıldız var ve bu yıldızlara bir yenisinin ilavesi için de, çatıda hem gökyüzününü, hem de kışın Uludağın kara durmuş beyazını seyretmeye olanak tanıyacak bir kapalı yüzme havuzu inşaatı hızla sürüyordu. Mutfak, zengin yemek çeşitleri sunuyor. Yediğin midede, yemediğin her an emirlere amade bir sunum organi-

zasyonu yapılmış; bu anlamda da gelen bütün katılımcıların memnuniyeti gözetilmiş. Ne varki, o güzel salonlara sahip, zengin mutfaklı ve tahminen 400 yataklı otelin bir otel sağlık kabini, hekimi, sedyesi vs. yok. Bunlara en kısa sürede ulaşılabilecek bir düzenleme yok. Çevrede bir sağlık kabini var; ama içinde hizmet verecek kimse yok. Ve acil durumlar için bir hastayı şehre indirebilecek ne donanımlı bir ambulans ve/veya bir helikopter yok. Kısacası ciddi bir sağlık sorunu ile karşılaşıldığında hastayı Allah'a emanet edip, Azrail'i hizada tutmasını rica etmekten başka yapılabilecek birşey yok. Neden mi bu yokları sıraladım? Çünkü, böyle bir olayı, toplantının son günü ve gecesi yaşayınca yokların nasıl da acımasız olduğunu birden öğrendiğimizden.

Merkez Heyeti, bu toplantının son gününe gündem maddesi olarak "Eczane İşletmeciliği Eğitim Programı İçeriği" adında ve bunu oluşturmak amacıyla bir atölye çalışması koymuş. Bu çalışma dört ayrı grup halinde yürütülüyor. Her grubun bir moderatörü ve raportörü var. Ve gruplar kendileriyle ilgili konu başlıklarını tartışıyor ve yanıtlıyorlar. Sonra, her grup kendi raporunu hazırlıyor ve bu raporlar bir genel kurul olarak tüm katılımcılara sunuluyor ve ufak tefek değişikliklerle esas raporun düzenlenmesi sağlanıyor. İşte bu noktaya kadar aktif bir katılımcı ve katılım ile yürüyen toplantı TEB Merkez Heyeti Genel Sekreteri Betül Bilgetekin'in son rapor sunumu ile bitirmeye çalışılırken, gündemde olmayan üzücü bir olay toplantının seyrini değiştiriyor. Betül Bilgetekin birden rahatsızlanıp, kürsüyü terk etmek zorunda kalıyor. Merkez Heyeti Başkanı Mehmet Domaç hemen onun kürsüdeki yerini aldıysa da, kısa bir süre sonra herkes toplantıyı bırakmak zorunda kalıyor.

TEB çalışanlarından bir arkadaş yanıma gelip Betül'ün kötü olduğunu söylediğinde salonun ters köşesinden hızla onun bulunduğu tarafa gittim. Betül'ün etrafında bir arkadaş ve meslektaş çemberi, ne yapacağını bilememenin verdiği bir çaresizlik, temel sağlık uygulamalarını ya o sıradaki heyecanlarıyla tamamen unutmuş veya aslında bilmeyen bir meslek topluluğu ve bir kargaşa gördüm.

Betül yerde uzanmış yatıyordu. Şuuru pek yerinde görünmüyordu. Etrafında bulunanlar göğsünde bir





ağrısı olduğunu söylüyorlardı. Kısacası Betül, kimse-
nin ne olduğunu anlamadığı, ancak infarktüs ben-
zeri bir vaka ile yüzyüze idi. Gayretkeşlik ve bilgisiz-
lik birbiri ile atbaşı gittiğinden kimisi Betül'ün koltuk
altlarına girmiş, onu ayağa kaldırmaya çalışıyorlardı.
Ne yapmak istediklerini sorunca yürüterek alt kata
indirip, oradan bir araca bindirmek istediklerini öğ-
rendim. Ne yapacağını bilmemenin panik yarat-
maktan başka birşey doğurmadığına bir kez daha
şahit olmak ve hele bir sağlık meslek grubunun
toplantısında bunu izlemek ne acıydı! Kalp krizi ge-
çirenlerin veya trafik kazası geçirenlerin televizyon-
da karga tulumba taşınmaya çalışıldığını gördüğü-
müzde sitem ve üzüntüyle toplumun temel ilk yar-
dım eğitiminden geçirilmesi gevezeliklerini artık
yapmamaya da tövbe ettim diyebilirim. Çünkü bu
seferki olayda söz konusu olan insanlar, yani ilk yar-
dımı yapmaya çalışanlar meslekdaşlarımdı.

Halkımız yüksek oktavlı seslere karşı saygılı ve itaat-
lidir. Bu sefer de öyle oldu. Ses yüksek perdeden
ve çok kararlı çıkınca Betül, önce yere bırakıldı.
Sonra nefes almasını kolaylaştırmak için etraftakiler
biraz uzaklaştırıldı. Lüzumsuz panik asgariye indiril-
meye çalışıldı. Otel idaresinden sedye, doktor, am-
bulans gibi gereksinmelere cevap aramak üzere
hemen içimizden bir arkadaş görevlendirildi. Bu
arada bir taraftan da TEB'in minibüsü kapı önüne
getirilip, Bursalı yönetici arkadaşların organizasyo-
nuyla Üniversite hastanesine gidiş işi düşünüldü.

Bir olumlu girişimin olduğunu da belirtmeliyim. Sor-
duğumda, bilen bir arkadaşın izosorbit dinitrat içe-
ren bir dil altı tableti Betül'e verdiğini öğrendim.
Ancak, sağlık hizmet faciası sürmeye devam etti.
Otelde sedye ve doktor olmadığı, ancak müşteri-
lerden bir hekimin odasından çağrıldığı, otel idare-
sinde bildirildi. Uludağ'da o sırada ne sağlık kabini
çalışıyordu; ne de o civardaki tüm otellere hizmet
verebilecek bir hekim, ambulans vs. vardı. Sadece
jandarmanın helikopterinden bahsedildi. O kadar!
Sonra Betül'ü bir kapı söküp onun üstüne yatırma-
yı ve alt kata indirmeyi akıl edemedim ancak 8-10
kişinin birer ucundan tutup germeye çalıştığı ve al-
tada bir kişi girerek destek verilmeye çalışılan bir
battaniye üzerine koyarak TEB'in minibüsüne indir-
dik. Oradan da 45 dakikalık bir uzun seyahatle Tıp

Fakültesi Koroner Yoğun Bakımına yolcu ettik. Ha-
fif bir koroner spazm geçiren Genel Sekretere
geçmiş olsun diyorum. Ancak daha ciddi bir sorun-
la karşılaşılsaydı meslekdaşlarının inanılmaz marife-
tiyle büyük sıkıntılar da yaşayabileceğini üzümlük
ifade etmek istiyorum.

Şimdi İyi Eczacılık Uygulamaları ile ilgili birileri birşey-
ler söylemeye kalktığına sinirlerim doğrusu pek
tahammül edemiyorum. Laf bunların hepsi bayanlar,
baylar. Çoktan sınıfta kalmış ve hala gevezelik et-
mekten başka bir şey beceremiyoruz. Lafım özel-
likle eczacılık fakültelerinedir. Acaba aklımızı başımı-
za devşirmek için kendi ellerimizle bir meslekdaşın
hayatına son vermekmi gerekiyor?

Onlar ermiş muradına, biz de çıkalım kerevetine

Masalların sonu hiç olmadı. Biten her birinin yerine
bir yenisi anlatıla durur ve bu, sür git bir insanlık ma-
cerasıdır galiba. Çocukluğumda dinlediğim masal-
lar galiba hep mutlu sona eriyordu. Ve masal kah-
ramanları bir düş diyarında hep muradlarına eriyor-
lardı. Bizlere de kerevete çıkma dileği kalıyordu ge-
rilerde. Keşke masallar hep çocukluğumun masalla-
rı olarak kalsaydı. Kaf dağının ardındaki mutlu düş ül-
kelerine Zümrüdü Anka kuşunun kanatlarında ulaş-
maya devam etseydik. Devler, cadılar, canavarlar
hep cezasını bulsaydı da insanların dirlik ve mutlulu-
ğu, zenginlik ve sağlığı o masallardaki gibi mutlak
olsaydı. Kimbilir, belki bir gün. Bu insanlık düşünün
peşinden koşmaya değer bu hayat.

Kaynaklar

1. Abacıoğlu N (1982) İlacın Ekonomi Politikğine Yak-
laşım + Meta Olarak Sağlık ve İlaç: Kullanım Değeri
ve Değer AEOB (Ank.Ecz.Od.Bül.): (4(5): 7-15
2. Abacıoğlu N (2000) İlacın Ekonomi-Politikği
AEOB İlaç Forumu: 18(2): 45-60